
Kyrkomötet Kyrkolivsutskottets betänkande 2015:14

Kyrkomötets facebookside

Sammanfattning

Betänkandet behandlar motion 2015:62 Kyrkomötets facebookside. Motionären vill uppdra åt kyrkostyrelsen att se över och reglera kyrkomötets grupp på Facebook. Utskottet anser att det är positivt att Svenska kyrkan använder sig av digitala kanaler och sociala medier och konstaterar vidare att Svenska kyrkan har en fastslagen strategi för digital kommunikation och riktlinjer för sociala medier. Detta vid sidan av Facebooks egna regler och den lagstiftning som finns gällande kränkningar gör att utskottet anser att kyrkomötet inte behöver ta fram ytterligare regler för detta. Utskottet föreslår därför kyrkomötet att avslå motionen.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2015:62, punkt 1.
2. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2015:62, punkt 2.
3. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2015:62, punkt 3.
4. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2015:62, punkt 4.

Motionens förslag

Motion 2015:62 av Axel W Karlsson, Kyrkomötets facebookside

1. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att tillse att kyrkomötets facebookside ska vara i överensstämmelse med lag om Svenska kyrkan, dvs. följa demokratiska principer, att moderationen följer en offentliggjord etik och att censur inte får förekomma.
2. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att tillse att en tydlig etik för sidan utarbetas och presenteras i anslutning till sidan.
3. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att tillse att personer som bryter mot denna etik tillrättavisas, varnas, avstängs på viss tid eller, endast i grova fall av oförbätterlighet, utesluts från sidan. Åtgärder ska vid varje tillfälle motiveras för den som drabbas.
4. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att tillse att den grupp som administrerar kyrkomötets facebookside varje år lämnar en rapport till kyrkomötet om hur sidan utvecklas, vilka ingripanden som gjorts, personer som avstängts eller uteslutits och av vilka skäl.

Bakgrund

Strategi för digital närvaro

I mars 2013 antog kyrkostyrelsen en strategi för digital kommunikation och närvaro. Strategin lyfter fram att Svenska kyrkans digitala kommunikation ska vara aktiv, transparent, lyhörd och se varje människa. Den fastslår även en vision om att Svenska kyrkan ska arbeta aktivt med att ta fram och använda verktyg för att vara kyrka även på digitala arenor.

Den digitala strategin betonar vikten av att vara kyrka på nätet och pekar på vikten av tillgänglighet. I strategin finns även övergripande vägval för externwebb, internwebb och sociala medier.

Kyrkokansliet och sociala medier

Utifrån denna strategi arbetar kyrkokansliet med sociala medier. För detta arbete finns en särskild redaktion med redaktörer vars uppgift är att följa, utveckla och arbeta med Svenska kyrkans närvaro i sociala medier. Kyrkokansliet har valt att arbeta i de kanaler som är störst i Sverige, vilket innebär att vi är representerade på Facebook med två officiella sidor (/svenskakyrkan samt /svenskakyrkaninternationellt), Twitter (@svenskakyrkan samt @svk_int), Instagram (@svenskakyrkan_delar samt @kulturarvet), Youtube (@svenskakyrkan) och Spotify (svenskakyrkan). Dessutom finns facebooksidan /antjejackelén samt Twitterkontot @biskopantje.

Kyrkokansliet arbetar också aktivt med utbildning och fortbildning gentemot stift, pastorat och församlingar för att stimulera Svenska kyrkans närvaro i sociala medier.

Skillnad mellan profil, sida och grupp på Facebook

Profil

- Ett privat konto på Facebook som där användaren kan publicera inlägg och dela foton.
- Sekretess: Vem som kan läsa inläggen bestäms av användaren som kan välja att dela det bland sina vänner eller att göra det offentligt.
- Målgrupp: Facebookvänner.

Sidor

- Tydlig avsändare: Med sidor kan verkliga organisationer, företag, kändisar och varumärken kommunicera med ett stort antal personer som gillar dem. Sidor får bara skapas och hanteras av officiella företrädare. På en facebook sida finns inga medlemmar, bara följare.
- Sekretess: Information och inlägg på sidor är offentliga och allmänt tillgängliga för alla på Facebook.
- Målgrupp: Alla kan gilla en sida om de vill bli länkade till den och få uppdateringar i sitt nyhetsflöde. Det finns ingen begränsning för hur många personer som kan gilla en sida.
- Kommunikation: Personer som är med och hanterar en sida kan dela inlägg från sidan. Sidinlägg kan visas i nyhetsflödet hos personer som gillar sidan. Sidägare kan också skapa anpassade applikationer för sin sida och kolla sidstatistik för att hålla reda på sidans tillväxt och aktiviteter.

- En intressegrupp: En facebookgrupp är en sammanslutning av människor med samma intressen. En sida kan vara publik (då kan vem som helst gå med), offentlig (då måste administratören godkänna ansökan) eller hemlig (då syns den inte publikt och man måste läggas till av administratören). Grupper tillhandahåller ett utrymme där facebookanvändare kan diskutera delade intressen. Vem som helst kan skapa grupper.
- Sekretess: Förutom en offentlig inställning finns det flera sekretessinställningar att välja på för grupper. I slutna och hemliga grupper visas inlägg bara för gruppmedlemmar.
- Målgrupp: Du kan anpassa gruppsekretessen och kräva att medlemmar ska godkännas eller läggas till av administratörer. Vissa funktioner begränsas när en grupp når en viss storlek. De mest användbara grupperna är oftast de du skapar med en mindre grupp personer som du känner.
- Kommunikation: I grupper får medlemmarna som standard meddelanden när en medlem skriver inlägg i gruppen. Gruppmedlemmar kan delta i chattar, ladda upp foton till delade album, samarbeta om gruppdokument och bjuda in medlemmar som är vänner till gruppevenemang.

Svenska kyrkan och grupper på Facebook

Det finns idag en mängd grupper på Facebook, som på olika sätt är knutna till Svenska kyrkan, exempelvis "KOM2012", "Instagram i Svenska kyrkan", "Kyrkor, kapell och heliga hus", "Svenska kyrkan och Internet", "Vi som firar vår dopdag", "Kyrkomusiker" med flera. Ingen av dessa grupper administreras av kyrkokansliet, utan har startats på gräsrotsnivå eller av en engagerad medarbetare i en lokal församling. Ingen av dessa grupper avkrävs någon redovisning.

De regler som styr en grupp på Facebook utgår alltid från Facebooks egna gemenskapsregler. Exempelvis är det inte tillåtet att på Facebook publicera innehåll som innehåller nakenhet, hat, våld eller våldsskildringar. Facebook kommer att ta bort sådant innehåll. Som olämpligt innehåll avses också innehåll som angriper någon baserat på ras, etnicitet, nationell härkomst, religiös åskådning, sexuell läggning, kön eller könsidentitet. Det är administratören för en grupp som har ansvar för att ta bort eventuella olämpliga kommentarer. Om Facebooks regler inte följs kan Facebook stänga ner sidan/gruppen.

Förutom Facebooks egna regler kan den som startat en grupp lägga till ytterligare regler. Det kan vara att det exempelvis inte är tillåtet att sprida reklam, att spamma, att prata om saker som faller utanför gruppens intresseområde eller att använda andra språk än svenska.

Flera grupper inom Svenska kyrkan har valt att formulera ytterligare gemenskapsregler. I exempelvis gruppen "Svenska kyrkan och Internet" är det inte tillåtet att länka till sidor som gör reklam för annat än det som relaterar till gruppens syfte.

Facebookgruppen 'Kyrkomötet'

Kyrkomötets facebookgrupp startades 2010. Syftet var att synliggöra, tillgängliggöra och pedagogisera genom att finnas på sociala medier. Ungefär samtidigt startade också kyrkomötets twitterkonto. De sociala webbmedierna underlättade därmed både informationsutbyte och social samvaro kring kyrkomötesrelaterade frågor. Tanken var tidigt att göra gruppen helt öppen, dvs. välkomna inte bara valda leda-

möter utan i stort sett alla som vill och har ett engagemang och intresse i Svenska kyrkan och kyrkopolitik på nationell nivå. Så här lyder gruppbeskrivningen.

Det här är en öppen grupp för ledamöter, ersättare, kandidater, medarbetare/arrangörer, journalister, utställare, Svenska kyrkans medlemmar och övriga intresserade. Kort sagt: för alla.

Öppenheten är dock inte liktydig med att vem som helst när som helst kan gå in och göra inlägg i gruppen, utan man måste först knacka på dörren och aktivt fråga om att bli medlem i gruppen.

Gruppen har växt och har nu 686 medlemmar. Innehållsligt har den ofta fungerat som extra informationskanal med påminnelser, förklaringar och förtydliganden m.m. Sakfrågor har endast i mindre utsträckning debatterats där. Den har också haft en social funktion, med exempelvis utlagda bilder från inledningen. Några medlemmar i gruppen brukar också länka vidare till kyrkorelaterade bloggar och allmän inspirationsläsning.

Facebookgruppen för kyrkomötet administreras idag av flera personer. Gruppens administratörer har en bredd i företrädarskapet i form av tjänsteman, ledamot och presidium.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2015:62.
--

Utskottet anser att det är bra att Svenska kyrkan använder sig av digitala kanaler och sociala medier i sin kommunikation och ser positivt på att sociala medier även används mellan ledamöter i kyrkomötet och andra intresserade kring kyrkomötets arbete och beslut. Utskottet konstaterar att Svenska kyrkan har en fastslagen strategi för digital kommunikation och riktlinjer för sociala medier. Detta vid sidan av de egna regler som t.ex. Facebook har och den lagstiftning som finns gällande kränkningar gör att utskottet anser att kyrkomötet inte behöver ta fram ytterligare regler för att reglera kyrkomötes facebooksgupp.

Utskottet föreslår därför kyrkomötet att avslå motionen i sin helhet.

Uppsala den 24 september 2015

På Kyrkolivsutskottets vägnar

Marie Nielsén, ordförande

Mattias Nihlgård, sekreterare

Beslutande: Marie Nielsén, ordförande, Sofia Rosenquist, Daniel Larson, Birgitta Lindén, Ronny Hansson, Kekke Paulsson, Niklas Grahn, Katarina Glas, Berit Simonsson, Anna-Karin Westerlund, Gunilla Eldebro, Elisabeth Rydström, Niklas Larsson, Torbjörn Arvidsson och Marja Sandin-Wester.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Sara Waldenfors, Monica Lindell Rylén, Stefan Grundberg, Camilla Persson, Evy Annér, Nasrin Sjögren, Elisabeth Sandberg Kullenberg, Ulla Littgren, Jerker Schmidt, Stig Eriksson, Anders Ahl, Ylva Wahlström, Karin Janfalk och Styrbjörn Granquist.

Biskoparna Johan Tyrberg och Fredrik Modéus har deltagit i utskottets överläggningar.